

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Żywnie w sporcie		13.3.0590	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Chemii Biomedycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Chemii	Chemia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Zbigniew Kaczyński, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		zajęcia 30 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje 5 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta 15 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 50 godz. - 2 ECTS	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- fakultatywny (do wyboru) - obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- zaliczenie pisemne: pytania testowe oraz otwarte	
		- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi	
		- egzamin pisemny testowy	
		Podstawowe kryteria oceny	
		- Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest min. 51% możliwych do uzyskania punktów z zaliczenia pisemnego obejmującego zakres materiału realizowanego podczas wykładów	
		- Negatywna ocena może być poprawiana na podstawie dodatkowego zaliczenia z materiału realizowanego podczas wykładów (min. 51% możliwych do uzyskania punktów)	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:			
Student rozwiązuje testy i odpowiada na pytania związane z zagadnieniami poruszonymi podczas zajęć (K_W03, K_W05)			
Sposób weryfikacji nabycia umiejętności:			
Student odpowiada na pytania problemowe związane z zagadnieniami poruszonymi podczas zajęć (K_U01) w oparciu o wiedzę nabytą podczas i poza zajęciami (K_U09)			
Sposób weryfikacji nabrania kompetencji społecznych:			
Ocena aktywności studenta podczas dyskusji na zajęciach oraz uczestniczenia w konsultacjach (K_K01, K_K06)			

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

brak

B. Wymagania wstępne

podstawy chemii organicznej i biologii

Cele kształcenia

- Zaznajomienie studentów z podstawowymi procesami zachodzącymi w organizmie człowieka podczas wysiłku fizycznego.
- Zapoznanie studentów z głównymi składnikami pokarmowymi i ich rolą w wysiłku fizycznym.
- Wprowadzenie studentów w zasady żywienia sportowców uprawiających różne dyscypliny sportu.
- Zapoznanie studentów z wpływem suplementów, odżywek i innych środków na podwyższenie sprawności i poprawienie wydolności organizmu.

Treści programowe

Problematyka wykładu: Podstawy fizjologiczne wysiłku fizycznego. Przyczyny i skutki stresu oksydacyjnego. Ogólna charakterystyka i rola w wysiłku fizycznym podstawowych składników pokarmowych (węglowodany, białka, tłuszcze, witaminy i sole mineralne). Suplementy, odżywki i środki podwyższające sprawność i poprawiające wydolność organizmu. Nawadnianie organizmu podczas wysiłku fizycznego. Znaczenie masy ciała w sporcie. Zasady żywienia sportowców w okresie treningów, zawodów i odnowy. Normy żywienia i układanie jadłospisów dla wybranych dyscyplin sportu.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

B. Frączek, J. Krzywański, H. Krysztofiak, Dietetyka sportowa, PZWŁ, 2020

I. Celejowa, Żywnienie w sporcie, Wydawnictwo Lekarskie PZWŁ, Warszawa 2008

A. Zajac, S. Poprzęcki, M. Czuba, G. Zydek, A. Gołaś, Dieta i suplementacja w sporcie i rekreacji, AWF Katowice, Katowice 2012

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

I. Celejowa, Żywnienie w sporcie, Wydawnictwo Lekarskie PZWŁ, Warszawa 2008

A. Zajac, S. Poprzęcki, M. Czuba, G. Zydek, A. Gołaś, Dieta i suplementacja w sporcie i rekreacji, AWF Katowice, Katowice 2012

B. Literatura uzupełniająca

A. Bean, Żywnienie w sporcie. Kompletny przewodnik, Zysk i S-ka, Poznań 2008

Kierunkowe efekty uczenia się

- K_W03: wyjaśnia w zaawansowanym stopniu zależności pomiędzy strukturą materii a jej obserwowanymi właściwościami;
- K_W05: posiada zaawansowaną wiedzę w zakresie studiowanej specjalności chemicznej;
- K_U01: identyfikuje, analizuje i rozwiązuje problemy z zakresu szeroko pojętej chemii w oparciu o zdobytą wiedzę;
- K_U09: umie uczyć się samodzielnie;
- K_K01: identyfikuje poziom swojej wiedzy i umiejętności, potrzebę ciągłego dokształcania się oraz rozwoju osobistego;
- K_K06: podnosi swoje kompetencje zawodowe i osobiste poprzez korzystanie z informacji podawanych w różnych źródłach;

Wiedza

1. Student zna główne składniki pokarmowe i rozumie ich rolę w wysiłku fizycznym.
2. Opisuje wybrane środki podwyższające sprawność i poprawiające wydolność organizmu.
3. Zna rolę nawodnienia oraz masy ciała w sporcie.
4. Rozumie istotność odpowiednich zasad żywienia sportowców w zależności od uprawianej dyscypliny a także w zależności czy są w okresie treningów, zawodów czy odnowy.

Umiejętności

1. Student potrafi wykazać związek między dietą a wysiłkiem fizycznym.
2. Wykazuje się umiejętnością samodzielnego wyszukiwania niezbędnych danych w literaturze.
3. Mówi o zagadnieniach związanych z żywnieniem w sporcie zrozumiałym językiem, stosując poprawną nomenklaturę.

Kompetencje społeczne (postawy)

1. Student rozumie potrzebę dalszego kształcenia się w zakresie zasad prawidłowego żywienia.
2. Świadomie ocenia rolę żywienia człowieka poddanego wysiłkowi fizycznemu.
3. Wykazuje krytyczne podejście do informacji zawartych w literaturze fachowej i popularnej.

Kontakt

zbigniew.kaczynski@ug.edu.pl